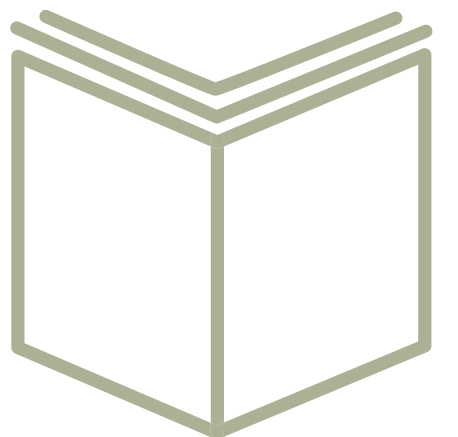

ОРГАНІЗАЦІЯ БЮДЖЕТНОГО
ПРОЦЕСУ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ
ПОРІВНЯННЯ З США

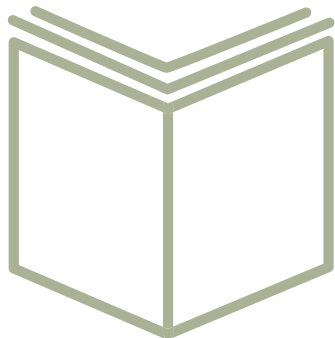
БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ ГРУНТУЄТЬСЯ НА ПРИНЦИПАХ:

Єдності;
Збалансованості;
Самостійності;
Повноти;
Обґрунтованості;
Ефективності;
Субсидіарності;
Публічності;
Прозорості.

БЮДЖЕТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ ВСТАНОВЛЮЄ ЧОТИРИ СТАДІЇ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ:

- 1) складання проектів бюджетів;
- 2) розгляд проекту та прийняття закону про Державний бюджет України ;
- 3) виконання бюджету, включаючи внесення змін до закону про Державний бюджет України ;
- 4) підготовка та розгляд звіту про виконання бюджету і прийняття рішення щодо нього.

НА ВСІХ СТАДІЯХ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ
ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ПРИНЦИП
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ ПОКАЗНИКІВ ДОХОДІВ І
ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ БУДЬ-ЯКОГО РІВНЯ.

Він реалізується завдяки застосуванню
бюджетної класифікації.

БЮДЖЕТНА КЛАСИФІКАЦІЯ СКЛАДАЄТЬСЯ
З ЧОТИРЬОХ ЧАСТИН:

- 1) класифікація доходів бюджету;
- 2) класифікація видатків бюджету;
- 3) класифікація фінансування бюджету;
- 4) класифікація боргу

ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОДНИМ ІЗ ВАЖЛИВИХ ЗАСОБІВ УСПІШНОГО ФОРМУВАННЯ БЮДЖЕТУ Є:

1

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ПОПЕРЕДНЬОГО
БЮДЖЕТНОГО ПЕРІОДУ

2

УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНИМ ПРОЦЕСОМ
ПОТОЧНОГО РОКУ

3

ПІДГОТОВКА БЮДЖЕТУ НА НАСТУПНИЙ РІК

Бюджетний процес на місцевому рівні є процедурою забезпечення соціально-економічного розвитку окремої адміністративно-територіальної одиниці держави, що регулюється адміністративно-правовими нормами.

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС США

БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС У СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ РОЗПОЧИНАЄТЬСЯ З РОЗРОБЛЕННЯ ПРЕЗИДЕНТСЬКОГО ВАРІАНТА ПРОЕКТУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ, ЩО МІСТИТЬ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ ФЕДЕРАЛЬНОГО УРЯДУ.

БЮДЖЕТНИЙ РІК ТРИВАЄ З 1 ЖОВТНЯ ДО 30 ВЕРЕСНЯ. ВИМАГАЄТЬСЯ ЗДІЙСНЕННЯ БАГАТОРІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ - НА БЮДЖЕТНИЙ РІК ПЛЮС ЧОТИРИ НАСТУПНІ РОКИ

У США ВСІ 50 ШТАТІВ ФОРМАЛЬНО НАДІЛЕНІ АВТОНОМНИМИ ПРАВАМИ В ГАЛУЗІ ФІНАНСІВ.

ВОНИ САМОСТІЙНО СКЛАДАЮТЬ, ЗАТВЕРДЖУЮТЬ І ВИКОНУЮТЬ СВОЇ БЮДЖЕТИ, ЯКІ НІ ЗА ДОХОДАМИ, НІ ЗА ВИДАТКАМИ НЕ ВХОДЯТЬ У ФЕДЕРАЛЬНИЙ БЮДЖЕТ КРАЇНИ.

Основним джерелом доходів бюджетів штатів, як і федерального бюджету, є податкові надходження.

У післявоєнні роки в складі податкових доходів помітно зросла роль прибуткового податку з населення і обов'язкового внеску до фондів соціального страхування. Сьогодні вони становлять більше 30%.

МІСЦЕВІ АДМІНІСТРАТИВНІ ОДИНИЦІ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОРГАНИ ТЕЖ МАЮТЬ ПЕВНІ АВТОНОМІЇ ІЗ ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ СВОЇХ БЮДЖЕТІВ. ВОНИ НЕ ВХОДЯТЬ НІ ДО ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮДЖЕТУ, НІ ДО БЮДЖЕТІВ ШТАТІВ США.

НАЙБІЛЬШИМИ ВИДАТКАМИ БЮДЖЕТІВ ШТАТІВ Є ВИТРАТИ НА ОСВІТУ - 35%, СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ - 13%, ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я - 9%, ДОРОЖНЄ ГОСПОДАРСТВО, ОХОРОНУ ПРИРОДИ, ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО, КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО.

ІНШИМ ВАЖЛИВИМ ДЖЕРЕЛОМ ДОХОДІВ Є ПОДАТОК НА ПРОДАЖ - 29%. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПРИБУТКОВИЙ ПОДАТОК СТАНОВИТЬ 17%. БРАК ВЛАСНИХ КОШТІВ ШТАТІВ ПОКРИВАЄТЬСЯ ЗА РАХУНОК ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ З ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮДЖЕТУ - 23% ВІД ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ І НАДХОДЖЕНЬ З БЮДЖЕТІВ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ - 1,5%.

Всі операції щодо зборів податків і здійснення витрат кожний бажаючий може побачити на сайтах урядів штатів та муніципалітетів.

Загальноприйнятою вважається норма, що в питаннях бюджету є вісім важливих документів, до яких в Америці повинен бути забезпечений доступ громадян.

Особливу увагу американці виявляють до останнього документа. Спрощені звіти не містять деталізації, але дають загальне уявлення про бюджет у зручній формі з елементами інфографіки.

У РОЗКРИТТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО БЮДЖЕТ ВАЖЛИВУ РОЛЬ ВІДІГРАЮТЬ НЕКОМЕРЦІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ ФУНКЦІЮ КОНТРОЛЮЮЧОГО ОРГАНА.

У 2011 РОКУ В ТАНЗАНІЇ БУЛА ПРИЙНЯТА ДАР-ЕС-САЛАМСЬКА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ПРОЗОРИСТЬ, ПІДЗВІТНІСТЬ ТА ГРОМАДСЬКУ УЧАСТЬ У БЮДЖЕТНОМУ ПРОЦЕСІ.

ГОЛОВНА ІДЕЯ ЦЬОГО РУХУ ТАКА:
"ДЕРЖАВНІ БЮДЖЕТИ ФОРМУЮТЬСЯ ЗА РАХУНОК ВИПЛАТ ГРОМАДЯН ТА ДОХОДІВ, ЯКІ ПРИНОСЯТЬ ДЕРЖАВНІ АКТИВИ. ОТЖЕ, ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ПРИНЦИП РУХУ ПОЛЯГАЄ У ТОМУ, ЩО УЧАСТЬ У ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СФЕРІ ДЕРЖБЮДЖЕТУ Є ФУНДАМЕНТАЛЬНИМ ПРАВОМ ТА ОБОВ'ЯЗКОМ ГРОМАДЯН".

СЕРЕД НАПРЯМІВ ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ США В КОНТЕКСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ В УКРАЇНІ МОЖНА ВІДНЕСТИ:

ЧІТКЕ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ І УПРАВЛІННЯ
СТОСОВНО ПРОВЕДЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ З МЕТОЮ УНИКНЕННЯ
ДУБЛЮВАННЯ ФУНКЦІЙ І ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ НИМИ, А ТАКОЖ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДІЄВОГО
КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОНАННЯМ ЦИХ ПОВНОВАЖЕНЬ;

ПРОВЕДЕННЯ ВІДКРИТИХ КОНКУРСНИХ ПРОЦЕДУР ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОЗОРИХ ТЕНДЕРІВ ТА ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗА ЦИМИ ПРОЦЕСАМИ НЕ ЛИШЕ
КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, А Й ГРОМАДСЬКІСТЮ;

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ, А
ТАКОЖ ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗВІТІВ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТІВ ЗА ПІДСУМКАМИ
ВІДПОВІДНОГО РОКУ.

«Майбутнє
належить тим, хто
вірить у красу своїх
мрій».

Елеонора Рузвельт